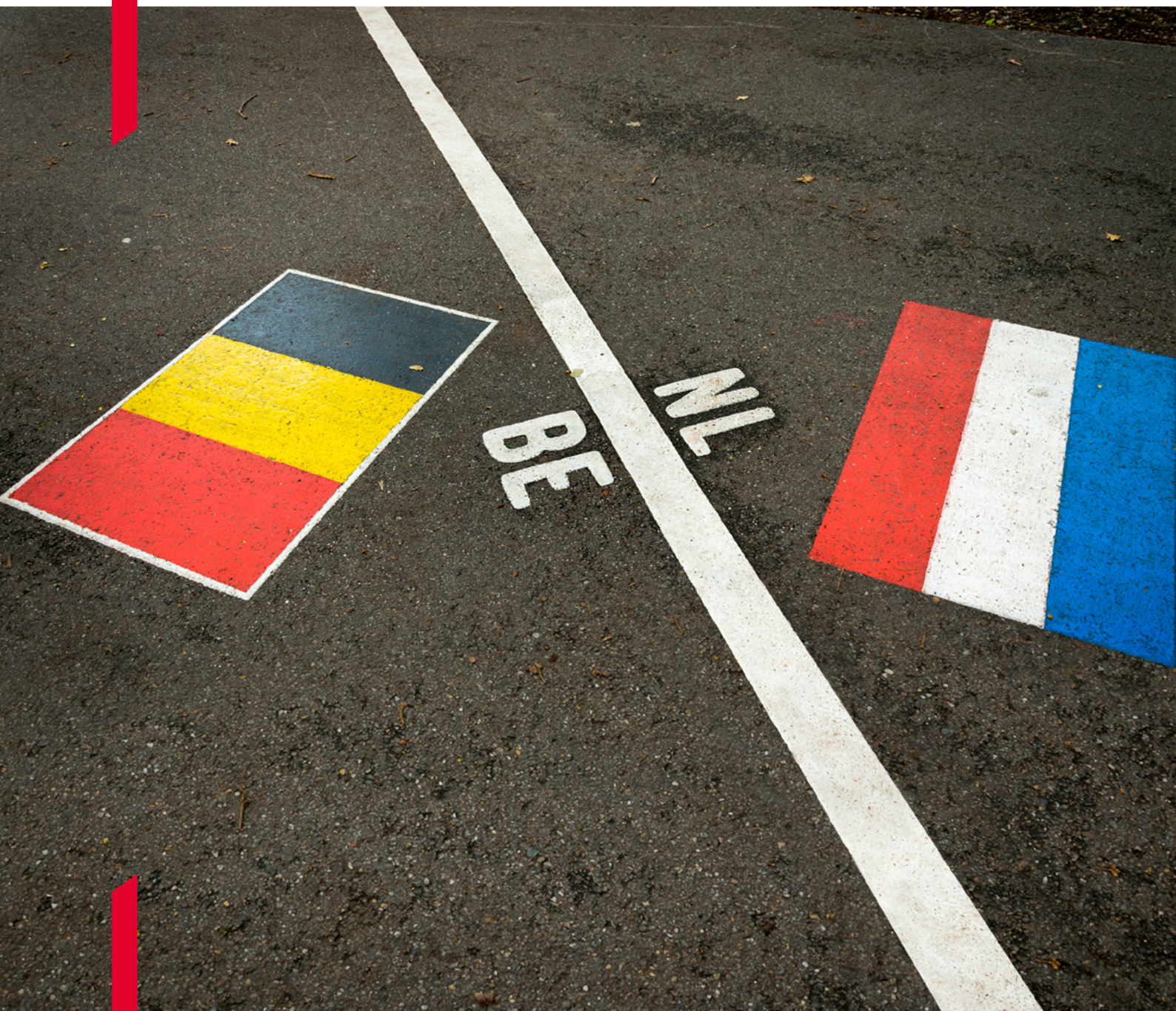

BELGIUM-HOLLAND COUNTRY DESK

EDITORIAAL

INHOUDSTAFEL

EDITORIAAL	2
ONDERNEMINGSFISCALITEIT	3
Mobiliteitsbudget en mobiliteitsvergoeding: interessante alternatieven voor de bedrijfswagen in België?	3
Nieuw vennootschapsrecht in België	10
Nederland slaat lenen bij de eigen BV in de ban	13
VERMOGENSFISCALITEIT	18
De Kaaimantaks uitgebreid	18
Update Belgische beleggingsfiscaliteit	21
Wetboek van vennootschappen en verenigingen: nieuwe controle mogelijkheden in België bij schenking van het familiebedrijf	23

MICHELINSTERREN

Onlangs werd de nieuwe editie 2019 van de Michelingids voor de Benelux voorgesteld, met daarin alle restaurants die één, twee of drie sterren kregen toebedeeld.

Nederland heeft 107 sterrenrestaurants. België kent bijna 130 restaurants met één of meer sterren, maar in Nederland zijn er meer driesterrenrestaurants dan in België.

Topgastronomie vind je dus in beide landen. De absolute topchef Sergio Herman is – niet toevallig – actief langs beide kanten van de grens. Ook hij moet dus rekening houden met twee wetgevingen, twee fiscale regimes met voortdurende wijzigingen...

Deze nieuwsbrief is bedoeld voor al die ondernemers die, net zoals Sergio, op één of andere wijze actief zijn in België of Nederland, en op de hoogte willen blijven van de laatste fiscale en juridische ontwikkelingen.

Aan nieuwe ontwikkelingen die toelichting behoeven, is er ook in deze editie weer geen gebrek. Er staat dus weer heel wat op het menu...

Veel leesplezier,

Dirk Van wal

ONDERNEMINGSFISCALITEIT

MOBILITEITSBUDGET EN MOBILITEITSVERGOEDING: INTERESSANTE ALTERNATIEVEN VOOR DE BEDRIJFSWAGEN IN BELGIË?

Met de bedoeling het aantal bedrijfswagens op de weg te verminderen, of op zijn minst minder vervuilende bedrijfswagens te laten rijden, werden in België recent een aantal nieuwe regelingen in het leven geroepen die een alternatief moeten zijn voor de bestaande bedrijfswagens. Maar kunnen deze alternatieven opwegen tegen het wel heel voordelige voordeel van de bedrijfswagen?

Sinds 1 januari 2018 bestaat de regeling van de mobiliteitsvergoeding, de cash-for-car regeling. Sinds 1 maart 2019 kennen we daarenboven de regeling van het mobiliteitsbudget.

We geven hierna een overzicht van de sociale en fiscale behandeling van de bedrijfswagen in België en wegen deze af ten opzichte van de nieuwe regelingen van het mobiliteitsbudget en de mobiliteitsvergoeding.

I. DE BEDRIJFSWAGEN

In tegenstelling tot in Nederland omvat het salaris-pakket van de Belgische werknemer zeer vaak het voordeel van de bedrijfswagen, ook al heeft de werknemer de wagen niet echt nodig voor de uitoefening van de job. Het gaat hier om de zogenaamde salariswagens.

De achterliggende reden hiervoor is de gunstige sociale en fiscale behandeling van de bedrijfswagen. Het privé gebruik van de bedrijfswagen vormt een belastbaar voordeel voor de werknemer, gebaseerd op de cataloguswaarde van de wagen, de CO₂-uitstoot en de ouderdom van de wagen. De gemiddelde wagen (cataloguswaarde tussen de € 35.000 en € 45.000) resulteert in een belastbaar voordeel van € 200 tot € 300 per maand, waar in Nederland voor deze wagens een voordeel zou gelden van circa € 850 tot € 1.100. →

Voor de werknemer is dit voordeel vrij van sociale zekerheidsbijdragen. Hij betaalt enkel belastingen op deze waarde. Rekening houdende met een aanslagvoet gelijk aan 50%, bedraagt deze belasting voor de werknemer ongeveer € 100 tot € 150 per maand. Het is duidelijk dat voor dit bedrag de werknemer geen eigen wagen kan aankopen, onderhouden, verzekeren en voorzien van brandstof.

De werkgever betaalt naast de kosten verbonden aan de leasing of huur van de wagen enkel nog een CO₂ bijdrage, zijnde de RSZ solidariteitsbijdrage in functie van de CO₂-uitstoot van de wagen en het type brandstof. Deze kostprijs voor de werkgever weegt niet op tegenover de kostprijs indien de werkgever het netto voordeel voor de werknemer zou toekennen in de vorm van loon.

Dit maakt dat het niet zo eenvoudig is om interessantere alternatieven voor de bedrijfswagen uit te werken. De vraag is dan ook of in de praktijk de nieuwe regelingen van de mobiliteitsvergoeding en het mobiliteitsbudget een waardig alternatief zullen zijn. Zoals u verder kan lezen, zal veel afhangen van de specifieke situatie waarin de werknemer zich bevindt.

II. MOBILITEITSVERGOEDING

1. WAT IS DE MOBILITEITSVERGOEDING?

Bij de mobiliteitsvergoeding levert de werknemer zijn bedrijfswagen in, in ruil voor een vergoeding in cash, de zogenaamde cash-for-car regeling. De werknemer beschikt dus voortaan niet meer over een bedrijfswagen. Met de mobiliteitsvergoeding zal hij de kosten van het woon-werkverkeer en de privé verplaatsingen zelf moeten betalen.

2. BEREKENING MOBILITEITSVERGOEDING

Het bruto bedrag van de mobiliteitsvergoeding is gelijk aan 20% van 6/7de van de cataloguswaarde van de bedrijfswagen die wordt ingeleverd. Indien de werknemer eveneens over een

tankkaart beschikt, dient hij deze tankkaart verplicht samen met de bedrijfswagen in te leveren. In dat geval wordt het bedrag van de mobiliteitsvergoeding met 20% verhoogd. Of anders gesteld: het bedrag van de mobiliteitsvergoeding bedraagt in dat geval 24% van 6/7de van de cataloguswaarde van de bedrijfswagen.

3. SOCIALE EN FISCALE BEHANDELING

Sociale behandeling

De mobiliteitsvergoeding is uitdrukkelijk uitgesloten uit het RSZ-loonbegrip. Er zijn dus geen gewone sociale zekerheidsbijdragen op verschuldigd. Wat dit betreft is de regeling van de mobiliteitsvergoeding dus gelijk aan de regeling van de bedrijfswagen.

De werkgever is in geval van toekenning van een mobiliteitsvergoeding maandelijks een solidariteitsbijdrage verschuldigd. Die is gelijk aan de CO₂-bijdrage die verschuldigd was voor de bedrijfswagen in de maand onmiddellijk voorafgaand aan de maand waarin de bedrijfswagen vervangen werd door de mobiliteitsvergoeding. Het komt er dus in feite op neer dat de werkgever na inruiling van de bedrijfswagen en omzetting naar de mobiliteitsvergoeding de CO₂-bijdrage gewoon blijft doorbetalen.

Fiscale behandeling

Het bedrag van de mobiliteitsvergoeding vormt een belastbaar voordeel in hoofde van de werknemer, maar niet voor de volledige waarde ervan.

Om het bedrag van het belastbaar voordeel te bepalen, baseert de wet zich op de formule die gehanteerd wordt voor de berekening van het forfaitaire voordeel van alle aard verbonden aan de bedrijfswagen. Er zijn echter een aantal verschillen.

Zo wordt bij de mobiliteitsvergoeding geen rekening gehouden met een degressiviteits- of leeftijdscoëfficiënt. De leeftijd van de ingeleverde bedrijfswagen zal dus geen rol spelen.

De cataloguswaarde wordt steeds voor 100% in rekening genomen.

De CO₂-coëfficiënt is voor de mobiliteitsvergoeding steeds gelijk aan 4%. Dit stemt overeen met de minimum coëfficiënt van toepassing op bedrijfswagens.

4. CONCREET VOORBEELD

Hieronder vergelijken we de fiscale behandeling van het voordeel van de bedrijfswagen in hoofde van de werknemer met deze van de mobiliteitsvergoeding.

We gaan in het voorbeeld uit van een werknemer wonend te Antwerpen, die een Audi A5 Coupé (diesel) ter beschikking heeft, met een cataloguswaarde van € 38.560. Hij beschikt eveneens over een tankkaart.

Impact op de werknemer

	Voordeel bedrijfswagen	Mobiliteitsvergoeding
Waarde	Voordeel in natura	€ 7.932,34/jaar
Belastbaar voordeel	€ 2.478,86	€ 1.322,06
Personenbelasting	€ 1.239,43	€ 661,03
Gemeentebelasting	€ 99,16	€ 52,88
Totale belasting	€ 1.338,59	€ 713,91
Netto voordeel	Geen autokosten	€ 8.557,02 (€ 7.932,24 – € 713,91 + € 1.338,59)

Impact op de werkgever

	Voordeel bedrijfswagen	Mobiliteitsvergoeding
Lease/Waarde	€ 8.400 (€ 700 x 12)	€ 7.932,34/jaar
Benzinekosten	€ 1.800 (€ 150 x 12)	–
CO ₂ -bijdrage	€ 840 (€ 70 x 12)	€ 840 (€ 70 x 12)
Niet-aftrekbare btw	€ 780 (€ 65 x 12)	–
Kostprijs werkgever	€ 11.820,00	€ 8.772,34

III. MOBILITEITSBUDGET

1. WAT IS EEN MOBILITEITSBUDGET?

Bij het mobiliteitsbudget krijgt de werknemer de mogelijkheid om zijn bedrijfswagen in te ruilen voor een bepaald budget. Dit budget kan de werknemer spenderen in 3 pijlers.

Pijler 1 – Een milieuvriendelijkere bedrijfswagen

Via het mobiliteitsbudget kan de werknemer blijven kiezen voor een bedrijfswagen, zij het wel een ander meer milieuvriendelijk model.

Pijler 2 – Duurzame vervoermiddelen

De werknemer kan het saldo van het budget spenderen aan duurzame vervoermiddelen. Deze pijler biedt ruime mogelijkheden. Zo kunnen abonnementen voor openbaar vervoer worden aangekocht, maar eveneens kan de werknemer het openstaande budget gebruiken voor de aankoop, het onderhoud en de uitrusting van een (elektrische) fiets, hoverboard of elektrische step.

Individuele tickets van openbaar vervoer kunnen zelfs gekocht worden voor iemand anders dan de werknemer zelf. Zo zijn de werknemers niet genoodzaakt om voor een gezinsuitstap in het weekend absoluut de bedrijfswagen te nemen. Met het mobiliteitsbudget kan dat ook met het openbaar vervoer.

Ook de kosten inzake een bedrijfsfiets en fietsvergoeding kunnen met dit budget gefinancierd worden evenals de huisvestigingskosten voor zover ze betrekking hebben op een woonplaats die binnen een straal van 5 kilometer van de normale plaats van tewerkstelling gelegen is. Zo wordt dicht bij het werk wonen eveneens als een mobiliteitsoplossing beschouwd.

Pijler 3 – Eventueel saldo in cash

Indien er op het einde van het jaar nog een saldo van het budget overblijft, wordt dit uitbetaald aan de werknemer onder een éénmalige inhouding sociale zekerheid ten belopen van 38,07%.

2. BEREKENING MOBILITEITSBUDGET

Het mobiliteitsbudget wordt bepaald op basis van de totale kostprijs van de bedrijfswagen, de zogenaamde 'total cost of ownership'. Dit omvat o.a. de leasingkost, CO₂-bijdrage, brandstofkosten, niet-aftekbare btw, en andere niet-inbegrepen kosten zoals winterbanden en verzekeringen.

3. SOCIALE EN FISCALE BEHANDELING

De concrete (para)fiscale behandeling van het mobiliteitsbudget zal afhankelijk zijn van de keuzes die de werknemer maakt bij de besteding van zijn budget.

Indien de werknemer een andere milieuvriendelijke wagen kiest, wordt deze (para)fiscaal behandeld

zoals een andere bedrijfswagen. Het belastbaar voordeel en de CO₂-bijdrage zullen in principe wel lager liggen dan die van de ingeleverde bedrijfswagen.

Het budget dat gespendeerd wordt in pijler 2 is volledig vrijgesteld van sociale bijdragen en belastingen. Het betreft dus een volledige optimalisatie.

Het saldo dat tenslotte nog wordt uitbetaald, is onderhevig aan een bijdrage gelijk aan 38,07% (25% + 13,07%). Deze bijdrage is volledig ten laste van de werknemer. Het betreft dus geen bijkomende kost voor de werkgever.

4. CONCREET VOORBEELD

Indien we hetzelfde voorbeeld als hierboven gebruiken, kan dit mogelijk resulteren in onderstaande impact voor de werknemer en de werkgever. De effectieve invulling zal steeds afhankelijk zijn van de keuzes van de werknemer. De kostprijs voor de werkgever blijft in alle gevallen gelijk.

Impact op de werknemer

Pijler 1	Bedrijfswagen	Mobiliteitsbudget	Mobiliteitsbudget	Mobiliteitsbudget
Waarde	Voordeel in natura	Voordeel in natura		
Belastbaar voordeel	€ 2.478,86	€ 1.340,00		
Personenbelasting	€ 1.239,43	€ 670,00		
Gemeentebelasting	€ 99,16	€ 53,60		
Totale belasting	€ 1.338,59	€ 723,60		
Netto voordeel	Geen autokosten	Geen autokosten		
Pijler 2				
Waarde		€ 1.000,00	€ 5.000,00	
Pijler 3				
Bruto		€ 2.820,00	€ 6.800,00	€ 11.800,00
RSZ (38,07%)		€ 1.073,57	€ 2.588,76	€ 4.492,26
Netto		€ 1.746,43	€ 4.211,24	€ 7.307,74
Totale netto werknemer	Geen autokosten	Geen autokosten + (€ 614,99 minder belastingen + € 1000 + € 1.746,43 in cash)	€ 10.549,83 (€ 1.338,59 minder belastingen + € 5000 + € 4.211,24 in cash)	€ 8.646,33 (€ 1.338,59 minder belastingen + € 7.307,74 in cash)

Impact op de werkgever

Pijler 1	Bedrijfswagen	Mobiliteitsbudget	Mobiliteitsbudget	Mobiliteitsbudget
Lease- of huurkost/Waarde	€ 8.400 (€ 700 x 12)	€ 5.400 (€ 450 x 12)		
Benzine	€ 1.800 (€ 150 x 12)	€ 1.560 (€ 130 x 12)		
CO ² -bijdrage	€ 840 (€ 70 x 12)	€ 540 (€ 45 x 12)		
Niet-aftrekbare btw	€ 780 (€ 65 x 12)	€ 480 (€ 40 x 12)		
Kostprijs werkgever	€ 11.800	€ 7.980		
Pijler 2				
Kostprijs		€ 1.000,00	€ 5.000,00	
Pijler 3				
Kostprijs		€ 2.820,00	€ 6.800,00	€ 11.800,00
Totale kostprijs werkgever	€ 11.800,00	€ 11.800,00	€ 11.800,00	€ 11.800,00

IV. CONCLUSIE

Of de systemen van de mobiliteitsvergoeding en het mobiliteitsbudget interessant zijn voor werkgever en werknemer en kunnen opwegen tegenover het voordeel van de bedrijfswagen hangt af van de concrete omstandigheden.

Voor een werknemer kan de mobiliteitsvergoeding interessant zijn indien hij deze wagen niet echt nodig heeft, bijvoorbeeld omdat de partner eveneens een bedrijfswagen heeft, omdat de afstand woon-werkverkeer niet te ver is waardoor deze met de fiets kan worden afgelegd, omdat de werknemer in de stad woont en geen parkingplaats ter beschikking heeft, enz. Voor de werknemer die een lange afstand tussen woonplaats en plaats van tewerkstelling dient te overbruggen en die de wagen privé ook veelvuldig gebruikt, zal dit alternatief niet interessant zijn.

De kostprijs van de mobiliteitsvergoeding is over het algemeen lager dan de kosten verbonden aan de bedrijfswagen. De omzetting van de bedrijfswagen in een mobiliteitsvergoeding is voor de werkgever evenwel enkel interessant indien de werknemer geen of slechts beperkte professionele verplaatsingen dient te maken. In geval van een mobiliteitsvergoeding dient de werkgever niet meer tussen te komen in de kosten van het woon-werkverkeer. De professionele kosten blijven evenwel ten laste van de werkgever.

Het mobiliteitsbudget biedt het voordeel dat de werknemer nog steeds over een bedrijfswagen zal kunnen beschikken, waarmee hij zijn loutere privé verplaatsingen en/of woon-werkverkeer kan doen, en waardoor de werkgever geen bijkomende kosten heeft omwille van de professionele verplaatsingen van de werknemer. Wat betreft kostprijs is er geen besparing in hoofde van de werkgever, aangezien het mobiliteitsbudget wordt bepaald op basis van de totale kostprijs van de bedrijfswagen. Het beheer van dit mobiliteitsbudget is evenwel een stuk ingewikkelder dan de mobiliteitsvergoeding.

Verder is het van belang om te noteren dat de sociaal- en fiscaalrechtelijke behandeling onder deze regeling enkel zal gelden indien de werknemer tewerkgesteld wordt onder toepassing van Belgische sociale zekerheid en belastingheffing.

Indien een Belgische werknemer wordt tewerkgesteld in een salary split tussen België en Nederland of door de werkgever tijdelijk naar Nederland wordt gedetacheerd, en hij voor zijn in Nederland verrichte werkzaamheden in Nederland belast wordt, zal bij de toepassing van de mobiliteitsvergoeding ook rekening moeten gehouden worden met de fiscale beoordeling van deze vergoeding conform Nederlands fiscaal recht.

Zo zal bij belastingheffing in Nederland de mobiliteitsvergoeding die geacht wordt te zijn toegekend voor de Nederlandse werkzaamheden, in Nederland in principe, pro rata het aandeel van de Nederlandse tewerkstelling, mogen belast worden op de werkelijke tegenwaarde van het ingeleverde voertuig (in ons voorbeeld € 7.932,34) en niet op de forfaitaire waardering op basis van de Belgische fiscale wetgeving (in ons voorbeeld € 1.322,06). Wel zal de werknemer in zulke situatie voor zijn woon-werkverkeer van België naar Nederland met de eigen wagen een vrijstelling kunnen claimen tot € 0,19 per kilometer.

De impact van de toepassing van het mobiliteitsbudget in zulke situatie zal afhangen van de formule die door de werknemer gekozen wordt. Indien geopteerd wordt voor de combinatie van een kleinere wagen (pijler 1) met duurzame vervoermiddelen (pijler 2) zou voor bestaande salary splits of detachering ook in Nederland een voordeel kunnen gerealiseerd worden mits gekozen wordt voor een goedkopere of een elektrische wagen. In zulke situatie zal de fiscale bijtelling in Nederland immers verminderen. Indien daarentegen door de werknemer gekozen wordt voor een combinatie

met een betaling in cash onder pijler 3, zal deze vergoeding pro rata het aandeel van de tewerkstelling in Nederland als loon belast worden, terwijl voor deze vergoeding onder Belgische fiscale wetgeving een fiscale vrijstelling geldt.

Zolang de werknemer in zulke grensoverschrijdende tewerkstellingssituaties verder onderworpen blijft aan de Belgische sociale zekerheidswetgeving, zal hij wel kunnen genieten van de voordelige sociaalrechtelijke behandeling van de mobiliteitsvergoeding of -budget.

In een omgekeerde situatie, waarbij in Nederland woonachtige werknemers tewerkgesteld worden in een salary split tussen Nederland en België, of vanuit Nederland naar België gedetacheerd worden onder verdere toepassing van de Nederlandse premieheffing, de toepassing van deze regelingen in de praktijk wellicht niet wenselijk zal zijn. De hogere belasting wordt in principe door de Nederlandse overheid immers bijgesteld door middel van de compensatievergoeding. ■

*Saskia Lombaerts
en Nancy Slegers*

NIEUW VENNOOTSCHAPSRECHT IN BELGIË

Op 28 februari 2019 werd de langverwachte hervorming van het Belgisch vennootschaps- en verenigingsrecht goedgekeurd. Eenvoud en flexibiliteit vormen de rode draad van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, kortweg "WVV".

NIEUWE RECHTSPERSONEN

De officiële datum van inwerkingtreding werd vastgesteld op 1 mei 2019. Rechtspersonen die op of na 1 mei 2019 opgericht worden, zullen meteen volledig onder het nieuwe regime vallen. Bovendien is het vanaf deze datum niet meer mogelijk om onder een door het WVV afgeschafte rechtsvorm (cf. infra) op te richten of een bestaande rechtspersoon om te zetten in zo'n afgeschafte rechtsvorm.

BESTAANDE RECHTSPERSONEN

Voor bestaande vennootschappen, verenigingen en stichtingen voorziet de wetgever in een overgangsregeling en biedt, met uitzondering van enkele bepalingen die meteen van kracht worden, de bestaande rechtspersonen nog even de tijd om zich aan te passen aan de nieuwe wetgeving.

Vanaf 1 januari 2020 wordt het WVV van kracht voor de rechtspersonen opgericht vóór 1 mei 2019. De dwingende bepalingen van het WVV vinden dan sowieso toepassing, terwijl de aanvullende bepalingen slechts toepassing vinden voor zover de statuten geen andere regeling bevatten. Statutaire bepalingen die in strijd zijn met de dwingende bepalingen van het WVV worden voor niet geschreven gehouden.

Bestaande rechtspersonen kunnen vrijwillig kiezen om het WVV door middel van een statutenwijziging van toepassing te maken. Indien men gebruikt maakt van deze mogelijkheid tot "opt-in" wordt het WVV integraal van toepassing.

Vennootschappen, verenigingen en stichtingen die geen gebruik maken van de opt-in zijn verplicht om hun statuten ter gelegenheid van de eerstvolgende statutenwijziging na 1 januari 2020 en uiterlijk op 1 januari 2024 in lijn te brengen met het WVV.

Voor een VZW en IVZW komt daar evenwel bovenop dat zolang zij haar voorwerp (i.e. de nieuwe benaming voor het statutaire doel) niet heeft gewijzigd, zij slechts activiteiten mag uitoefenen binnen de perken van de oude VZW-wet, hetgeen betekent dat zij dan slechts bijkomende commerciële activiteiten mag verrichten. Indien de statuten van de (I)VZW niet worden aangepast, kan de (I)VZW pas vanaf 1 januari 2029 genieten van het feit dat het WVV (I)VZWs toelaat om voluit en onbeperkt commerciële activiteiten te verrichten.

AFGESCHAFTE RECHTSVORMEN: BIJZONDERE REGELING

Een aantal rechtsvormen zullen onder het WVV officieel niet meer bestaan. Vanaf 1 mei 2019 zal het niet langer mogelijk zijn om de volgende rechtsvormen op te richten: beroepsverenigingen, commanditaire vennootschap op aandelen (Comm. VA), vennootschap met sociaal oogmerk (VSO), landbouwvennootschap (LV), economisch samenwerkingsverband (ESV), coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid (CVOA), de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die niet voldoet aan de vereiste van het coöperatief gedachtegoed). Hoewel deze rechtsvormen en hun benaming officieel verdwijnen, blijft het evenwel grotendeels mogelijk om deze opgeheven rechtsvormen te recreëren als modaliteit van één van de nog overgebleven rechtsvormen.

Bestaande rechtspersonen die een rechtsvorm hebben die door het WVV wordt afgeschaft, dienen zich tegen 1 januari 2024 te hebben omgezet in een andere rechtsvorm. De omzetting vereist een statutenwijziging, maar de formele procedure van omzetting vindt geen toepassing. Indien er uiterlijk op 1 januari 2024 geen omzetting heeft plaatsgevonden, vindt er een omzetting van rechtswege plaats als volgt:

Huidige rechtsvorm	Omzetting in
Comm. VA	NV (enige bestuurder)
LV	VOF
LV met stille vennoten	Comm.V
ESV	VOF
CVOA	VOF
CVBA die niet voldoet aan definitie 6:1 WVV	BV
Beroepsvereniging	VZW (erkenning als VZW erkend als beroepsvereniging)
Federatie van beroepsverenigingen	VZW (erkenning als VZW erkend als federatie van beroepsverenigingen)
VSO	Erkenning als sociale onderneming

Het bestuursorgaan beschikt na die automatische omzetting nog over een termijn van 6 maanden om de algemene vergadering samen te roepen om de statuten aan te passen aan de nieuwe rechtsvorm. Indien de statuten van de afgeschafte rechtsvorm op 1 juli 2024 niet zijn aangepast aan de nieuwe rechtsvorm, geldt de eerder theoretische sanctie van persoonlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid van de leden van het bestuursorgaan.

UITZONDERINGEN GEFASEERDE INWERKINGTREDING WVV

Op de gefaseerde inwerkingtreding voor bestaande rechtspersonen bestaan vier uitzonderingen.

Vooreerst wordt de nieuwe geschillenregeling, die geldt voor naamloze en besloten vennootschappen meteen van toepassing op 1 mei 2019. Alleen rechtsvorderingen m.b.t. de uittreding/uitsluiting die vóór 1 mei 2019 reeds werden ingeleid, zullen nog onder het huidige vennootschapsrecht worden behandeld.

Daarnaast stapt België op 1 mei 2019, onder de druk van de Europese rechtspraak, over van de werkelijke zetelleer, waarbij de nationaliteit van een rechtspersoon is verbonden aan haar werkelijke zetel, op de statutaire zetelleer. Het land waar de rechtspersoon zich heeft geïncorporeerd en dus niet langer het land van waaruit de rechtspersoon daadwerkelijk bestuurd wordt, bepaalt dus voortaan welk vennootschaps- of verenigingsrecht men zal toepassen. Een Belgische onderneming kan voortaan haar activiteiten naar het buitenland verplaatsen en toch onderworpen blijven aan het Belgische recht.

Het WVV voorziet verder in het verdwijnen van de strafrechtelijke sanctionering voor de overtreding van enkele bestaande regels. Zo kunnen de leden van het bestuursorgaan voor de overtreding van de regels inzake de inkoop van eigen aandelen onder het WVV niet langer het voorwerp uitmaken van een strafrechtelijke sanctionering. Wanneer het WVV voorziet in het verdwijnen van de strafsancities voor de overtreding van een voorheen strafrechtelijk gesanctioneerde bepaling, zal dit meteen uitwerking hebben. Art. 2 van Strafwetboek stipuleert immers dat indien de straf, die ten tijde van het vonnis geldt, verschilt van die welke ten tijde van het misdrijf was bepaald, de minst zware straf dient te worden toegepast. ■

Annemie Wittemans

NEDERLAND SLAAT LENEN BIJ DE EIGEN BV IN DE BAN

Op 4 maart 2019 is een consultatiewetsvoorstel gepubliceerd dat lenen bij de 'eigen' vennootschap moet ontmoedigen. Dit conceptwetsvoorstel was reeds aangekondigd op Prinsjesdag van vorig jaar. Aandeelhouders die lenen van de eigen vennootschap kunnen de belastingheffing langdurig uitstellen en in een enkel geval zelfs afstellen volgens het kabinet. Dit ongewenste effect wil men voorkomen door het bedrag van de lening dat boven een bepaalde grens uitkomt te belasten in box 2 (als fictief inkomen uit aanmerkelijk belang).

Het conceptwetsvoorstel is op internet gepubliceerd en daarop kon men tot 1 april jl. reageren. In totaal zijn er 60 reacties van diverse beroepsorganisaties, advieskantoren en belastingplichtigen geplaatst. In deze bijdrage gaan we in op de hoofdlijnen.

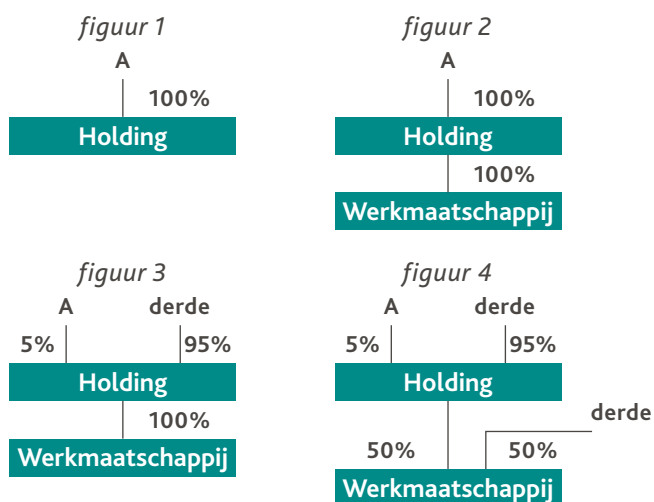
WAT HOUDT DE REGELING OP HOOFDLIJNEN IN?

Het conceptwetsvoorstel ziet op alle leningen van de aandeelhouder die een aanmerkelijk belang heeft in de vennootschap waarvan hij leent. Een aandeelhouder heeft (onder meer) een aanmerkelijk belang als zijn aandelenbezit (al dan niet tezamen met zijn partner) 5% of meer bedraagt van het geplaatst aandelenkapitaal in de vennootschap. Als het totaal van alle leningen van de aanmerkelijk-belanghouder (hierna: ab-houder) en zijn fiscale partner meer bedraagt dan € 500.000 (maximum), wordt het meerdere aangemerkt als een fictief voordeel uit aanmerkelijk belang en is daarover 25% inkomstenbelasting verschuldigd. Het maximum wordt voor het volgende jaar verhoogd met het bedrag waarover is afgerekend (verhoogd maximum). →

Op 31 december van het kalenderjaar (de peildatum) wordt getoetst of het totaal van de leningen meer bedraagt dan het (verhoogde) maximum. Als de ab-houder dus (wederom) gelden heeft opgenomen van de vennootschap, is over dit bedrag in dat kalenderjaar 25% inkomstenbelasting verschuldigd en wordt het (verhoogde) maximum (opnieuw) verhoogd. Het wetsvoorstel gaat in op 1 januari 2022. De toets vindt voor het eerst plaats op 31 december 2022. Tot die tijd hebben ab-houders en hun partner de tijd om bovenmatige schulden terug te brengen tot € 500.000.

WANNEER HEEFT U EEN AANMERKELIJK BELANG?

Zoals hiervoor aangegeven, bent u ab-houder indien u al dan niet tezamen met uw partner een aandelenbezit heeft van 5% of meer in het geplaatste kapitaal van de vennootschap. Ook als u een aandelenbezit heeft van 5% van soort aandelen, heeft u een aanmerkelijk belang. De regeling geldt ook voor leningen van een vennootschap waarin u een indirect aanmerkelijk belang heeft. Een plaatje kan dit verduidelijken (A is de belastingplichtige):

In figuur 1, 2, 3 en 4 heeft A een aanmerkelijk belang in Holding. A heeft immers 5% of meer van het geplaatste kapitaal. In figuur 2 en 3 heeft A ook een indirect aanmerkelijk belang in Werkmaatschappij. In figuur 2 is A gerechtigd tot $100\% \times 100\% = 100\%$

van het geplaatst kapitaal in de werkmaatschappij. In figuur 3 is A gerechtigd tot $5\% \times 100\% = 5\%$. In figuur 4 heeft A géén indirect aanmerkelijk belang in Werkmaatschappij. Hij is immers gerechtigd tot $5\% \times 50\% = 2,5\%$. De ab-regeling is behoorlijk complex en kan ook in onverwachte situaties van toepassing zijn, soms ook in situaties waarin u minder dan 5% van het geplaatst aandelenkapitaal heeft.

Ondanks dat de titel van het wetsvoorstel 'Wet excessief lenen bij eigen vennootschap' luidt, kan naast het lenen van een BV of NV, ook het lenen van een open fonds voor gemene rekening, open CV of van een coöperatie tot toepassing van deze regeling leiden. Ook in deze rechtsvormen is het mogelijk een aanmerkelijk belang te hebben. Als daarvan sprake is, geldt eveneens het maximum van € 500.000.

OP WELKE LENINGEN IS DE REGELING VAN TOEPASSING?

De regeling is van toepassing op alle 'schulden en verplichtingen' die u heeft aan uw vennootschap. Hieronder vallen in ieder geval de rekening-courant, geldleningen die zijn aangegaan om privébezittingen zoals onroerende zaken of beleggingsportefeuilles te financieren. Of aan de geldlening zakelijke voorwaarden zijn verbonden, is voor deze regeling in beginsel niet relevant. Men kijkt alleen naar de nominale waarde van het totaalbedrag. Ook schulden in verband met een lening van de vennootschap aan een derde, welk bedrag vervolgens aan u wordt doorgeleend, vallen onder de reikwijdte van deze bepaling. Leningen bij een bank, waarvoor de vennootschap garant staat in het geval u niet zelfstandig zou kunnen lenen, worden eveneens meegenomen. De regeling houdt geen rekening met vorderingen op de eigen vennootschap. Er vindt dan ook geen saldering plaats met de vorderingen van de ab-houder op 'zijn' vennootschap.

Alleen voor de eigenwoningschuld (die valt in box 1) geldt een uitzondering. Op 31 december 2021 reeds

bestaande eigenwoningschulden tellen niet mee bij de bepaling van het maximum. Er geldt een extra voorwaarde. In het geval u op of na 1 januari 2022 een eigenwoningschuld aangaat met uw vennootschap, namelijk dat er hypothecaire zekerheid wordt verschaft aan de vennootschap.

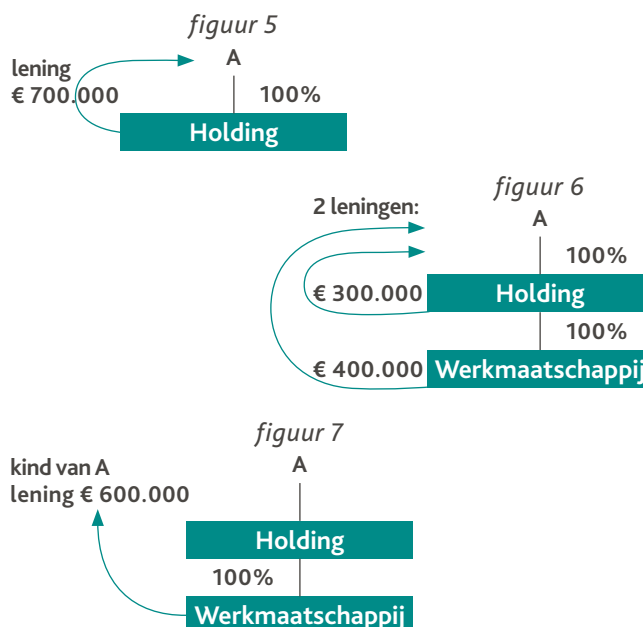
Let op! De bovenmatige schuld wordt aangemerkt als *fictief* inkomen uit aanmerkelijk belang. De regeling vormt een fiscale fictie in box 2. De lening blijft civielrechtelijk gewoon bestaan en werkt ook niet door naar de overige boxen. Bijvoorbeeld, als u een bovenmatige lening bij uw BV bent aangegaan ter financiering van box 3 panden, dan geniet u een fictief regulier voordeel in box 2 voor het bovenmatige deel (zie hierna), maar verantwoordt u ook de lening als schuld in box 3. Uw BV verwerkt de lening als vordering in haar jaarrekening en moet de rente in het resultaat verantwoorden.

HOE WORDT HET (VERHOOGDE) MAXIMUM BEPAALD?

Voor de onder de maatregel vallende schulden geldt een maximum van € 500.000 voor de ab-houder en zijn partner gezamenlijk. Het meerdere wordt aangemerkt als een fictief regulier voordeel in box 2 dat in de heffing wordt betrokken. U en uw partner mogen het berekende fictief regulier voordeel onderling naar eigen inzicht verdelen in de aangifte inkomstenbelasting.

Als uw vennootschap geld heeft geleend aan een verbonden persoon geldt ook een maximum van € 500.000. Dit maximum geldt per verbonden persoon. Verbonden personen zijn de ((over) groot)ouders van de ab-houder en zijn partner, hun ((achter)klein)kinderen en hun aanverwanten. Het meerdere boven € 500.000 wordt bij u aangemerkt als een regulier voordeel. U bent dus 25% aanmerkelijkbelangheffing verschuldigd over het bovenmatige gedeelte van een schuld van een verbonden persoon. Als er naast u nog andere ab-houders verbonden zijn met de schuldenaar, wordt het bovenmatige gedeelte toegerekend aan alle ab-houders die

met de schuldenaar verbonden zijn. Overigens zijn de eigenwoningschulden van verbonden personen ook uitgezonderd van de regeling. Deze mogen onbepaald verstrekt worden. Hieronder zijn enkele voorbeelden opgenomen ter verduidelijking van het maximum voor de ab-houder en verbonden personen.

In figuur 5 leent A € 700.000 (niet voor de eigen woning). A heeft zelf een aanmerkelijk belang in Holding. Van de lening is € 200.000 bovenmatig en daarover is A 25% inkomstenbelasting verschuldigd. In jaar 2 wordt het maximum met € 200.000 verhoogd en bedraagt het verhoogde maximum € 700.000.

In figuur 6 heeft A geleend van de werkmaatschappij én van de holding. Deze twee schulden worden bij elkaar opgeteld. In totaal heeft A € 700.000 geleend, waarvan € 200.000 bovenmatig. Hierover is 25% inkomstenbelasting verschuldigd. In jaar 2 wordt het maximum met € 200.000 verhoogd en bedraagt het verhoogde maximum € 700.000.

In figuur 7 heeft de werkmaatschappij € 600.000 geleend aan een kind van A. Een kind is een verbonden persoon, aan wie – met uitzondering van eigenwoningschulden – maximaal € 500.000 mag worden geleend. Het bedrag van € 100.000 dat bovenmatig is geleend, wordt toegerekend aan A als inkomen uit aanmerkelijk belang. Hierover is A 25% inkomstenbelasting verschuldigd.

Let op! AB-tarief gaat omhoog

In deze voorbeelden zijn wij nog uitgegaan van het huidige tarief in box 2. Het ab-tarief gaat echter omhoog. Op Prinsjesdag 2018 is aangekondigd dat het tarief in box 2 zal worden verhoogd. In 2019 bedraagt het tarief 25%. In 2020 gaat het tarief naar 26,2% en vanaf 2021 bedraagt het tarief 26,9%. Ten tijde van de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is dus niet 25%, maar 26,9% inkomstenbelasting verschuldigd over het bovenmatige gedeelte van de lening.

WANNEER WORDT BEREKEND OF HET (VERHOOGDE) MAXIMUM WORDT Overschreden?

Op 31 december van elk kalenderjaar – voor het eerst op 31 december 2022 – wordt vastgesteld of sprake is van geldleningen van de 'eigen' vennootschap voor een bedrag van meer dan € 500.000. Ook voor verbonden personen is de peildatum 31 december van elk jaar. U en de aan u verbonden personen hebben in feite nog tot 31 december 2022 de tijd om de bovenmatige schulden, niet zijnde box 1-eigenwoningschulden, af te lossen.

HOE WORDT VOORKOMEN DAT DUBBEL WORDT GEHEVEN OVER HETZELFDE BEDRAG?

Als wordt geheven over een fictief regulier voordeel en daarna vindt een verkoop van de aandelen plaats, is nogmaals 25% inkomstenbelastingheffing verschuldigd. De vordering staat immers nog steeds op de balans van de vennootschap en komt daarmee tot uitdrukking in de waarde van de aandelen. Over hetzelfde (bovenmatige) bedrag wordt dan twee keer inkomstenbelasting betaald. Helaas is maar een beperkte overgangsmaatregel opgenomen om deze dubbele heffing te voorkomen. Alléén voor het in 2022 genoten fictieve voordeel is geregeld dat het

bedrag niet nog eens wordt belast als de aandelen worden verkocht. Het fictieve voordeel van 2022 wordt gestald in een zogenoemde 'vervreemdingskorting'. Deze vervreemdingskorting mag bij een toekomstige verkoop van de aanmerkelijkbelangaandelen in mindering worden gebracht op de verkoopopbrengst. Hiervoor geldt geen verjaringstermijn, waardoor de korting ook bij een verkoop over 50 jaar nog kan worden toegepast.

Fictieve voordelen uit bovenmatige schulden vanaf 2023 en later komen (vooralsnog) niet in aanmerking voor een vervreemdingskorting. Dit kan dus tot dubbele heffing leiden bij een latere verkoop van de aandelen of een aflossing van de schuld door dividenduitkering. In dat laatste geval is immers ook en nogmaals box 2-belasting verschuldigd.

Deze dubbele heffing is een doorn in het oog van alle belanghebbenden en hun adviseurs. Bij de internetconsultatie is dan ook fel gereageerd door aanmerkelijkbelanghouders, beroepsorganisaties en advieskantoren op deze beperkte voorkomingsregeling. Het is afwachten of de vervreemdingskorting wordt uitgebreid naar genoten fictieve reguliere voordelen in latere jaren of dat op andere wijze wordt voorkomen dat een dubbele belastingheffing plaatsvindt.

IS DE REGELING OOK VAN TOEPASSING OP BUITENLANDS BELASTINGPLICHTIGEN?

Ja! Buitenlands belastingplichtigen die een aanmerkelijk belang hebben in een Nederland gevestigde vennootschap, vallen ook onder deze regeling. Ook als u in het verleden bent geëmigreerd uit Nederland, kan deze regeling van toepassing zijn. Of Nederland daadwerkelijk kan heffen, hangt onder meer af van het met dat land gesloten verdrag ter vermijding van dubbele belastingheffing. Het maximum ligt voor buitenlands belastingplichtigen in beginsel ook op € 500.000.

WELKE ACTIE MOET U OP DIT MOMENT ONDERNEMEN?

Uit onze bijdrage blijkt wel dat het concept-wetsvoorstel nog veel onduidelijkheden bevat. Het kabinet is nu aan zet om de regeling aan te passen naar aanleiding van de ontvangen reacties op deze zogenoemde internetconsultatie.

Alhoewel het een conceptwetsvoorstel is, en niet zeker is of de regeling ook daadwerkelijk als zodanig wordt ingevoerd, adviseren wij u uw schuldenpositie onder de loep te nemen en – indien deze hoger is dan € 500.000 – te beoordelen welke mogelijkheden u heeft om deze te verlagen. Neem daarbij ook mee dat het tarief van box 2 dit jaar (2019) voor het laatst 25% bedraagt. ■

*Mariëlle Schuurman
en Janet Ganzeveld*

A close-up photograph of a map showing the Cayman Islands (U.K.) with a red pushpin stuck into it. The text 'VERMOGENSFISCALITEIT' is overlaid in red on the left side of the image.

VERMOGENSFISCALITEIT

DE KAAIMANTAKS UITGEBREID

De Kaaimantaks is een belasting die sinds 2015 geldt voor Belgische inwoners (natuurlijke personen) die vermogens bezitten in laag-belaste vermogensstructuren, zoals trustachtige figuren of vennootschappen in belastingparadijzen. De Kaaimantaks is verschuldigd over de inkomsten van dergelijke vermogensstructuren (zogenoemde 'juridische constructies'). De taks wordt geheven in hoofde van de oprichter/inbrenger/erfgenaam alsof deze de inkomsten rechtstreeks heeft ontvangen (fiscale transparantie).

Een rechtspersoon is een "juridische constructie" als ze in het land waar ze is gevestigd niet aan de inkomstenbelastingen is onderworpen, of is onderworpen aan een inkomstenbelasting die lager is dan 15% van haar belastbaar inkomen. Het bepalen van dat belastbaar inkomen gebeurt fictief aan de hand van Belgische fiscale wetgeving.

Aanvankelijk waren er twee types van juridische structuren: structuren van fiduciaire aard, zoals trusts (type 1), en structuren met rechtspersoonlijkheid (type 2). Daarna werden ook het onderbrengen van de type 1 en type 2 structuren in een verzekeringscontract onder het toepassingsgebied gebracht. De doorkijkbelasting

is niet van toepassing voor juridische constructies van type 2 voor niet-EER structuren als deze onderworpen zijn aan een inkomstenbelasting die ten minste 15% bedraagt (tenzij het gaat om een daadwerkelijke economische activiteit andere dan het beheer van het privévermogen van de oprichter). Dergelijk tegenbewijs kan niet geleverd worden voor juridische constructies van type 1.

Naast de eigenlijke fiscale transparantie geldt een specifieke regeling in de vorm van belastbaarheid bij de werkelijke uitkering door juridische constructies. Het gaat dan niet meer om de inkomsten die de constructie ontvangt en die via de transparantieregel worden belast bij de oprichter. Het gaat hier om de werkelijke uitkeringen die als een dividend zullen belast worden in de mate dat de belastingplichtigen niet kunnen aantonen dat de toekenning het vermogen doet dalen beneden het door de oprichter ingebrachte vermogen (behoudens als die inkomsten reeds bij de genietter belast werden). Hierbij worden de oudst verkregen inkomsten geacht eerst te zijn uitgekeerd (eerst de oudste reserves, dan de met Kaaimantaks belaste reserves, en tenslotte het ingebrachte kapitaal).

Sinds 1 januari 2018 werden ook al de dubbelstructuren en ketenconstructies gevat door de

Kaaimantaks. Voor ieder van de entiteiten is het relevant dat zij op zichzelf kwalificeren als juridische constructie. In de mate dat één entiteit uit de keten niet kwalificeert, is de kwalificatie als ketenconstructie niet meer mogelijk voor de onderliggende entiteiten.

Rechtspersonen binnen de Europese Economische Ruimte (EER) vielen in principe buiten het toepassingsgebied van de Kaaimantaks, tenzij ze voorkwamen op een limitatieve lijst bepaald bij Koninklijk Besluit (het zogenaamde EER-KB). Het ging om:

- Institutionele instellingen voor collectieve belegging (ICB's) waarvan de rechten door één persoon of meerdere met elkaar verbonden personen worden aangehouden (fonds dédiés).
- "Hybride vennootschappen": Dit zijn vennootschappen waarbij de buitenlandse inkomstenbelasting wordt geheven ten aanzien van de achterliggende vennoten (fiscaal transparant) en die voor de toepassing van de Belgische inkomstenbelastingen niet als fiscaal transparant worden beschouwd (bv. de Luxemburgse "Société en Commandite Simple"), althans voor zover ze inkomsten van Belgische oorsprong verkregen.
- Limitatieve lijst van vennootschappen: de Liechtensteinse "Stiftung" en "Anstalt" en de Luxemburgse "Société de gestion de Patrimoine Familial" (SPF).

NIEUW TOEPASSINGSGBIED

Sinds 1 januari 2018 is de toepassing van de Kaaimantaks aanzienlijk uitgebreid voor entiteiten met rechtspersoonlijkheid binnen de Europese Economische Ruimte. De Ministerraad heeft inmiddels ook haar goedkeuring gegeven aan een aangepast niet-EER KB. Dit KB voegt een nieuw artikel toe waarin de regeling van de

beleggingsinstellingen en de regeling van de hybride vennootschappen zoals die werd uitgewerkt voor de EER naar analogie wordt overgenomen. Praktisch is de impact hiervan echter beperkt.

Binnen de EER gaat het om volgend verruimd toepassingsgebied:

1. BELEGGINGSINSTELLINGEN

Het gaat om beleggingsinstellingen waarvan de rechten berusten bij één persoon of meerdere verbonden personen, en waarvan de inkomsten niet onderworpen zijn aan inkomstenbelastingen of laag belast zijn (lager dan 15%). Collectieve beleggingsinstellingen vallen enkel onder de Kaaimantaks als de rechten uitsluitend door één of met elkaar verbonden personen worden aangehouden (fonds dédiés).

2. HYBRIDE VENNOOTSCHAPPEN

De vroegere regel dat een hybride vennootschap slechts een "juridische constructie" is indien ze inkomsten van Belgische oorsprong verkrijgt die niet belastbaar zijn in België, is opgeheven.

Er zijn evenwel 2 specifieke uitsluitingsgronden voorzien, waarbij de Kaaimantaks niet geldt:

- Als op grond van een dubbelbelastingverdrag tussen België en een EER-staat de heffingsbevoegdheid aan deze laatste zou toekomen (bijvoorbeeld in het geval van een Franse SCI). Deze bijzondere uitsluitingsgrond is eveneens van toepassing op het derde onderdeel (niet- of laag belaste entiteiten).
- Als de achterliggende vennoot minstens 1% belasting betaalt op het deel van het inkomen van de vennootschap dat hem toekomt (berekend volgens de Belgische regels) in het land waar de vennootschap is gevestigd.

3. NIET- OF LAAG-BELASTE ENTITEITEN (ANDERE DAN BELEGGINGSINSTELLINGEN)

Het nieuwe EER-KB bevat niet langer een (beperkte) opsomming van niet- of laag-belaste entiteiten, maar hanteert nu een algemene definitie. Voortaan vallen alle EER-entiteiten met rechtspersoonlijkheid die vrijgesteld zijn van inkomstenbelastingen of minder dan 1% inkomstenbelastingen betalen (opnieuw op basis van een Belgische grondslag) onder het toepassingsgebied van de Kaaimantaks. Abonnementstaksen, forfaitaire belastingen of andere diverse taksen tellen niet mee voor de bepaling van de 1%-grens. Voor EER-entiteiten met rechtspersoonlijkheid wordt bijgevolg expliciet afgeweken van de 15% norm, maar geldt een 1% norm. In principe kan nu iedere entiteit die minder dan 1% inkomstenbelastingen betaalt, onder het toepassingsgebied van de Kaaimantaks vallen.

Als een entiteit beschouwd wordt als een "juridische constructie", ontstaat de verplichting voor de oprichter of houder van de rechten de inkomsten aan te geven. De aard van de inkomsten blijft ongewijzigd: onroerende of roerende inkomsten blijven dat ook in de aangifte personenbelasting van de aangever.

PRAKTISCHE TOEPASSING

- Elke onderneming binnen de EER is nu mogelijk onderworpen aan de Kaaimantaks als zij niet minstens 1% belasting betaalt. Om na te gaan of er al dan niet 1% belasting is betaald, moet men de belastbare grondslag herberekenen volgens de Belgische normen, en nagaan of er op de "fictieve" Belgische belastbare grondslag 1% belasting werd betaald of had moeten worden betaald.
- Het Verslag aan de Koning geeft als voorbeeld de Luxemburgse SPF, die geen

vennootschapsbelasting betaalt. Het is duidelijk dat dit type vennootschap, zoals voorheen, onderworpen is aan de Kaaimantaks. Voor natuurlijke personen die een handelsvennootschap in bijvoorbeeld Nederland hebben, is het duidelijk dat dergelijke vennootschap niet onder het toepassingsgebied van deze nieuwe bepaling zal vallen. Maar bij holdings, zoals de Luxemburgse Soparfi, is het antwoord veel minder duidelijk.

- Een Luxemburgse Soparfi ("Société de Participation Financière") is een vennootschap die onderworpen is aan de normale Luxemburgse vennootschapsbelasting. Zij geniet niet van een gunstregime. Een Soparfi houdt doorgaans participaties aan in andere vennootschappen. Zij ontvangt dan roerende inkomsten (dividenden en interesten) en realiseert meer- en minderwaarden op aandelen en andere financiële instrumenten. Deze inkomsten zijn in principe onderworpen aan een gelijkaardig belastingstelsel als in België. Er zijn evenwel enkele verschillen: de vrijstelling van 100% van de door Soparfi ontvangen dividenden vereist in Luxemburg iets andere voorwaarden dan in België: minimumdeelneming van 10% of € 2,5 miljoen in België versus 10% of € 1,2 miljoen in Luxemburg. Er zijn ook verschillen in de voorwaarden voor de vrijstelling van meerwaarden op aandelen, de aftrek van minderwaarden op aandelen, het stelsel van abnormale of goedgunstige voordelen, de belasting van dividenden en meerwaarden op Belgische distributiebeveks (DBI-beveks)... Als de conclusie is dat de Soparfi onderworpen is aan de Kaaimantaks, dan worden haar roerende inkomsten onderworpen aan de Belgische belasting van 30% in hoofde van de in België wonende aandeelhouders. ■

Dirk Van wal

UPDATE BELGISCHE BELEGGINGSFISCALITEIT

In dit artikel bespreken wij een aantal praktische aspecten waarmee in België wonende particuliere beleggers geconfronteerd worden als zij beleggen in buitenlandse aandelen en beleggingsfondsen.

BUITENLANDSE KAPITAALVERMINDERINGEN

Een terugbetaling van aandelenkapitaal die volledig aangerekend wordt op het zogenaamde gestort kapitaal, en gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het toepasselijke vennootschapsrecht, is belastingvrij in hoofde van de aandeelhouder, aangezien deze terugbetaling niet als een 'dividend' kwalificeert.

Sinds 1 januari 2018 moet een kapitaalvermindering verplicht proportioneel aangerekend worden op respectievelijk het gestort kapitaal en (bepaalde) fiscale reserves. In de mate waarin deze kapitaalvermindering daardoor fiscaal toegewezen wordt aan reserves, wordt de kapitaalvermindering als een dividend beschouwd en is daarop een belasting van (in principe) 30% verschuldigd.

Bij gebrek aan voldoende informatie vanwege de buitenlandse vennootschap is het vaak niet

duidelijk welk deel van een buitenlandse kapitaalvermindering belastbaar is en welk deel niet. Daarom zien de Belgische banken die tussenkomen bij de betalingen zich bijna steeds genoodzaakt 30% Belgische roerende voorheffing in te houden en door te storten naar de schatkist. Een belegger die niet akkoord gaat met de door de bank ingehouden roerende voorheffing, kan een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de fiscus. Maar het is dikwijls moeilijk aan te geven welk deel niet belastbaar is.

Volledigheidshalve merken wij op dat deze nieuwe pro rata aanrekening niet beperkt is tot kapitaalverminderingen in buitenlandse beursgenoteerde ondernemingen, maar eveneens geldt bij kapitaalverminderingen in een eigen buitenlandse vennootschap.

SPIN-OFFS VAN BUITENLANDSE VENNOOTSCHAPPEN

Als een buitenlandse beursgenoteerde onderneming een dochterbedrijf afsplitst, krijgt de belegger beursgenoteerde aandelen van dat dochterbedrijf en is er 30% belasting verschuldigd. De fiscus beschouwt de aandelen van dat dochterbedrijf immers als een dividend. →

De enige manier om aan deze belasting te ontsnappen, is om het aandeel voor de spin-off te verkopen en na afsplitsing terug te kopen. Maar aan deze transacties zijn uiteraard kosten verbonden.

Door een recente wetswijziging zijn de dividenden die beleggers in natura verkrijgen van een buitenlandse beursgenoteerde onderneming in het kader van een spin-off vrijgesteld van belasting. Gelet op de retroactieve toepassing vanaf 1 januari 2019 zal de in voorkomend geval door de Belgische bank nog toegepaste roerende voorheffing via een bezwaarschrift kunnen worden teruggevorderd.

OBLIGATIETAKS OP AANDELEN

De meerwaardetaks op beleggingsfondsen, ook wel de Reynderstaks genoemd, veroorzaakt sinds haar invoering in 2006 problemen.

Beleggers moeten in principe een meerwaardebelasting van 30% betalen op het vastrentende gedeelte van het fonds als dat fonds voor minstens 10% in rentedragende producten (obligaties, cash) is belegd. Maar in de praktijk betalen beleggers enkel een correcte belasting als fondsenhuizen een Belgische TIS (Taxable Income Per Share) berekenen. Buitenlandse fondsenhuizen zijn vaak niet bereid om enkel voor een Belgisch publiek de Belgische TIS te publiceren. In het ergste geval kan de bank in dat geval beslissen om veiligheidshalve de volledige meerwaarde te belasten, ook al zou die bijvoorbeeld bijna volledig uit een aandelensurplus bestaan. ■

Bart Janssens

WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN: NIEUWE CONTROLEMOGELIJKHEDEN IN BELGIË BIJ SCHENKING VAN HET FAMILIEBEDRIJF

Meestal wenst men bij de schenking van de aandelen van het familiebedrijf aan de volgende generatie zelf, tot op zekere hoogte, de controle over en de inkomsten uit het bedrijf te behouden. De nieuwe vennootschapswetgeving, die op 1 mei van kracht wordt op vanaf die datum opgerichte vennootschappen alsook op reeds bestaande vennootschappen die voor de toepassing van de nieuwe wetgeving hebben geopteerd, biedt op dit vlak bijkomende mogelijkheden. Wij geven u hierna een overzicht.

STEVIG IN HET ZADEL ALS BESTUURDER VAN EEN NAAMLOZE (NV) OF BESLOTEN VENNOOTSCHAP (BV)

Onder het oude vennootschapsrecht moet een naamloze vennootschap (NV) steeds drie bestuurders hebben. Wanneer de vennootschap slechts twee aandeelhouders heeft, volstaan twee bestuurders. Bovendien kunnen de bestuurders op elk ogenblik zonder redengeving ontslagen worden. Aangezien dit principe van openbare orde wordt geacht, kan men hier op geen enkele manier van afwijken. Het is bijgevolg niet mogelijk om uzelf als bestuurder van een naamloze vennootschap onontslagbaar te maken en om op die manier de touwtjes in handen te

houden. Dit in tegenstelling tot bij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BVBA) waar u een zogenaamde statutaire zaakvoerder kan benoemen die enkel ontslagbaar is om "gewichtige" redenen of bij unanieme beslissing van de vennoten.

Het voorgaande is niet onbelangrijk indien u de controle wenst te behouden over de vennootschap na de aandelen te hebben geschonken. De bestuurder kan immers alle handelingen stellen die nodig of dienstig zijn om het doel van de vennootschap te verwezenlijken. Belangrijke beslissingen, zoals bv. de verkoop van de onroerende goederen van de vennootschap of investeringsbeslissingen, komen bijgevolg toe aan het bestuur. Indien u als bestuurder op elk ogenblik kan ontslagen worden, heeft u niet langer inspraak bij het nemen van deze beslissingen.

De nieuwe vennootschapswetgeving brengt hierin verandering. Vooreerst zal het mogelijk zijn om in een NV – net zoals bij een besloten vennootschap (BV) – slechts één bestuurder te benoemen. Een bestuurder kan bovendien, voor wat betreft deze beide rechtsvormen, in de statuten worden benoemd.

In het geval van een BV kan de statutaire bestuurder enkel worden ontslagen mits inachtnaam van de regels die gelden voor een statutenwijziging. De statuten kunnen wel een sterkere meerderheid of zelfs een eenparigheid van stemmen voorschrijven, zodat de persoon die één aandeel behoudt over een vetorecht beschikt op het vlak van de beslissing over zijn/haar ontslag. De algemene vergadering kan evenwel steeds bij gewone meerderheid een bestuurder ontslagen om "wettige" redenen, ook al is hij statutair benoemd. Aanvaardt de bestuurder die wettige reden niet, dan kan hij zich tot de rechter wenden. Het komt dan aan de rechter toe om uit te maken of, als hij de ingeroepen wettige reden niet erkent, het opportuun is om de bestuurder in functie te houden, dan wel hem te vergoeden voor zijn ontslag.

Bij de NV kunnen de statuten bepalen dat de instemming van de enige bestuurder vereist is voor zijn ontslag. Wel kan de bestuurder in dit geval nog steeds (zonder zijn toestemming) door de algemene vergadering worden ontslagen om "wettige" redenen met naleving van de aanwezigheids- en meerderheidsvereisten voor een statutenwijziging. Aanvaardt de bestuurder de wettige redenen niet, dan kan hij zich net zoals bij de BV tot de rechter wenden.

MEERVOUDIG STEMRECHT IN DE NAAMLOZE (NV) EN DE BESLOTEN VENNOOTSCHAP (BV)

Onder het oude vennootschapsrecht hebben alle aandelen van een BVBA dezelfde rechten. Het is bijgevolg niet mogelijk om een meervoudig stemrecht te verbinden aan bepaalde aandelen. Evenmin kan een groter deel van de winst – dan het pro rata gedeelte dat toekomt aan de betreffende aandelen – worden toegekend aan bepaalde aandelen. Ook bij de NV is het niet mogelijk om een meervoudig stemrecht te installeren. Wel kan hier worden voorzien in een onevenredige winstverdeling. Zo kan aan bepaalde aandelen een groter gedeelte van de winst worden toegekend.

Nochtans kan een meervoudig stemrecht mogelijkheden bieden in het kader van de overdracht van het familiebedrijf naar de volgende generatie. Zo kan u de helft van de aandelen schenken of verkopen, en de andere helft behouden waarbij aan uw aandelen een dubbel stemrecht wordt toegekend zodat u nog steeds over de nodige meerderheid (van stemmen) beschikt om alle beslissingen te nemen op de algemene vergadering.

De nieuwe vennootschapswetgeving maakt het, zowel in de BV als in de NV, mogelijk om te voorzien in een meervoudig stemrecht. Hierop staat er geen enkele beperking. Eveneens kan aan de aandelen een onevenredige winstuitkering worden verbonden, met dien verstande dat geen enkele aandeelhouder volledig kan worden uitgesloten van de winsten van de vennootschap.

SCHENKEN MET VOORBEHOUD VAN VRUCHTGEBRUIK (NV, BV, CV)

U kan er steeds voor opteren om de aandelen van het familiebedrijf in blote eigendom te schenken aan de kinderen en zelf het vruchtgebruik te behouden. Op die manier kan u tot op zekere hoogte de controle en de inkomsten over het familiebedrijf behouden. De vruchtgebruiker behoudt immers het recht op de dividenden die de vennootschap uitkeert. Er bestaat vandaag evenwel geen eensgezindheid over de vraag welke stemrechten in dit geval toekomen aan vruchtgebruiker en blote eigenaar. Om dit te ondervangen, bevatten heel wat statuten een regeling aangaande het vruchtgebruik op aandelen. Een clause die alle stemrechten zondermeer toekent aan de vruchtgebruiker werd door sommigen beschouwd als een uitholling van het vruchtgebruik zodat deze geen absolute zekerheid kon bieden. Daarom worden volgens bepaalde clauses de stemrechten toegewezen aan de vruchtgebruiker, behoudens verzet vanwege de blote eigenaar. Ook wordt soms bepaald dat de stemrechten verbonden aan de aandelen worden geschorst totdat

vruchtgebruiker en blote eigenaar(s) één persoon aanduiden die de stemrechten kan uitoefenen. Deze regelingen bieden echter geen zekerheid over wie de stemrechten verbonden aan de aandelen kan uitoefenen.

Indien u de controle over de vennootschap wenst te behouden na een schenking van de aandelen is het uiteraard belangrijk om te weten of u als vruchtgebruiker alle stemrechten op de algemene vergadering kan behouden. De algemene vergadering beslist immers over de benoeming en het ontslag van bestuurders en de kwijting ervan, over de goedkeuring van de jaarrekening en de dividenduitkering, over een kapitaalvermindering of -verhoging (NV), over een wijziging van de statuten, over een inkoop van eigen aandelen... Maar ook na uw overlijden, kan een duidelijke vruchtgebruik clause belang hebben. Indien u bijvoorbeeld wenst dat uw echtgeno(o)t(e), die na uw overlijden het vruchtgebruik over de aandelen verkrijgt, verder de zeggenschap kan hebben over de vennootschap.

De nieuwe vennootschapswetgeving neemt die onzekerheid weg voor wat betreft de NV, de BV en de CV. De wet stelt immers duidelijk dat de vruchtgebruiker alle aan de aandelen verbonden rechten uitoefent, waaronder de stemrechten, behalve wanneer de statuten, een testament of een overeenkomst anders bepalen. Bijgevolg is een statutaire clause die de uitoefening van alle stemrechten toewijst aan de vruchtgebruiker in de toekomst volkomen geldig.

SCHENKEN VIA EEN MAATSCHAP

Het nadeel van een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik is dat de schenker (vruchtgebruiker) de aandelen niet langer kan verkopen zonder de toestemming van de begiftigde kinderen (blote eigenaars). Bovendien komt bij een verkoop een groot deel van de gelden toe aan de kinderen die hier vrij over kunnen beschikken.

Om dit te ondervangen, worden de geschonken aandelen vaak ingebracht in een maatschap. Als zaakvoerder van deze maatschap behoudt u de volkomen controle over de aandelen. Een maatschap is een fiscaal transparante vennootschap. De werking ervan wordt vastgelegd in een onderhandse overeenkomst tussen de schenkende ouders en hun kinderen. Het contract bepaalt door wie en hoe de geschonken aandelen worden beheerd.

De controle wordt meestal in handen gelegd van een statutaire zaakvoerder die hierdoor moeilijk te ontslaan is. Bij een verkoop van de geschonken aandelen door de zaakvoerder komen de gelden in de maatschap terecht en worden deze verder beheerd door de zaakvoerder. De kinderen kunnen er bijgevolg niet vrij over beschikken.

De spelregels van de maatschap blijven grotendeels dezelfde onder de nieuwe vennootschapswetgeving. Wel worden heel wat mogelijkheden die reeds gangbaar waren onder invloed van rechtspraak en rechtsleer, ingebed in het wetboek. Zo wordt uitdrukkelijk voorzien in een mogelijkheid tot terugtreding en uitsluiting van vennoten. Enerzijds kan het maatschapcontract bepalen dat een vennoot zich uit de maatschap mag terugtrekken zonder dat deze jegens de andere vennoten wordt ontbonden (terugtreding). Anderzijds kan de overeenkomst bepalen dat een vennoot om bepaalde redenen of zelfs zonder reden kan worden uitgesloten uit de maatschap (uitsluiting). De terugtredende of uitgesloten vennoot heeft dan wel recht op de waarde van zijn aandelen door de aankoop van zijn aandeel door de andere vennoten of door de gedeeltelijke verdeling van het vennootschapsvermogen.

Het nieuwe wetboek voorziet ook in de mogelijkheid tot gedeeltelijke gerechtelijke ontbinding. Bij wanprestatie van een vennoot kunnen de andere vennoten vorderen dat de maatschap jegens hem wordt ontbonden.

Tenminste als de vennootschap zonder hem kan blijven voortbestaan en de verwezenlijking van de doelstellingen niet onmogelijk wordt.

Verder bevestigt de wet de mogelijkheid om in de statuten te bepalen dat de maatschap na het overlijden van een vennoot wordt verdergezet met één of bepaalde van zijn erfgenamen. Voorheen werd deze mogelijkheid door sommigen van de hand gewezen wegens strijdig met het verbod om erfovereenkomsten op te maken. Maar in het nieuwe erfrecht werden erfovereenkomsten mogelijk gemaakt. De uitgesloten erfgenamen of legatarissen hebben dan wel recht, ten laste van de vennootschap, op de vermogenswaarde van het aandeel van de overleden vennoot naar evenredigheid van hun erfdeel.

Ten slotte zal het onder de nieuwe wet mogelijk zijn om een vennoot vrij te stellen van alle verliezen in de maatschap. Zo zal bijvoorbeeld een van de vennoten een verkoopoptie kunnen bedingen die kan worden uitgeoefend tegen een bepaalde prijs. Voorheen was dit in bepaalde gevallen niet mogelijk.

SCHENKEN VIA EEN STICHTING

Een andere manier om de aandelen van het familiebedrijf over te dragen aan de kinderen met behoud van controle, is door gebruik te maken van een stichting. De ouders dragen hun aandelen over aan de stichting, en krijgen in ruil hiervoor certificaten. Deze certificaten worden vervolgens met voorbehoud van vruchtgebruik geschonken aan de kinderen. De controle over het familiebedrijf ligt in handen van het bestuursorgaan van de stichting dat vaak wordt samengesteld volgens de wensen van de schenkers.

De certificaathouders hebben recht op de vermogensvoordelen die voortkomen uit de gecontroleerde vennootschap. Dit zijn onder meer de dividenden of de bedragen die

voortkomen uit een kapitaalvermindering. Op die manier wordt een strikte scheiding teweeg gebracht tussen de zeggenschap over het bedrijf en de economische voordelen die het voortbrengt.

Tot nu waren er in een Belgische stichting altijd minimum drie bestuurders vereist, zodat deze niet kon worden gebruikt indien slechts één persoon de touwtjes in handen wil hebben. Daarom namen veel mensen hun toevlucht tot een Nederlandse stichting, omdat deze slechts één bestuurder nodig heeft. Onder het nieuwe wetboek zal ook voor de Belgische stichting één bestuurder volstaan, zodat het comparatief voordeel van de Nederlandse stichting in de meeste gevallen wegvalt.

Het WVV voorziet bovendien in de mogelijkheid om een Nederlandse stichting bij notariële akte om te zetten in een Belgische. Voorwaarde hiertoe is dat aan de Belgische notaris een attest wordt voorgelegd waaruit blijkt dat de Nederlandse stichting de daartoe in Nederland toepasselijke voorschriften heeft nageleefd. De Nederlandse wetgeving kent deze mogelijkheid tot grensoverschrijdende omzetting vooralsnog niet. Het lijkt ons evenwel de goedkoopste en meest praktische optie om de Nederlandse stichting te ontbinden, en vervolgens een nieuwe stichting in België op te richten.

INWERKINGTREDING

De nieuwe regels gelden voor alle vennootschappen en stichtingen die worden opgericht vanaf 1 mei 2019. Vóór die datum bestaande vennootschappen moeten uitdrukkelijk opteren voor de nieuwe regels die in dit geval op hen van toepassing zijn vanaf de bekendmaking van de statutenwijziging in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad, en ten vroegste vanaf 1 mei 2019. ■

Rutger Van Boven

BELGIUM-HOLLAND COUNTRY DESK

Onze België-Nederland Desk heeft een jarenlange ervaring opgebouwd in de begeleiding van enerzijds Nederlandse ondernemingen en natuurlijke personen die actief (willen) zijn in België, en van anderzijds Belgische ondernemingen en natuurlijke personen die werkzaamheden (willen) ontplooiën in Nederland. Meer dan 20 jaar geleden werd een grensoverschrijdende adviesgroep opgericht tussen BDO België en BDO Nederland waarbij alle opportuniteiten en nieuwe ontwikkelingen op de voet worden gevolgd.

VOOR MEER INFORMATIE OVER IN DEZE NIEUWSBRIEF BESPROKEN ONDERWERPEN KUNT U ZICH WENDEN TOT UW ACCOUNTMANAGER BIJ BDO.

U kunt ook steeds een vraag stellen:

- > Voor België aan DIRK VAN WAL (+32(0)3 230 58 40 – dirk.vanwal@bdo.be)
- > Voor Nederland aan ROGER BASTIAENS (+31(0)43 350 8888 – roger.bastiaens@bdo.nl)

► Follow us [f](#) [in](#) [▶](#) [@](#)
► www.bdo.be

